

A VADDISZNÓ

DÁN MESE

Élt egyszer egy özvegyasszony a három lányával. Történt egy napon, hogy az anya és a lányai a kertben tilolták a lent, amiből vásznat akartak szőni a ruháikhoz, amikor az erdőből előrontott egy vaddisznó, és elkezdte felfalni a káposztájukat. A szegény asszony rákiáltott a legidősebb lányára.

– Szaladj, kergesd ki azt a disznót a kertből!

Fel is kapta a lány a tilolót, és szaladt a disznó után. A disznó visítani kezdett.

– Vakard meg a hátam! Vakard meg a hátam!

– Megvakarom, hogy arról koldulsz! – kiáltotta a lány, és megpróbált rávágni a tilolóval a disznó fenekére, aki erre bevetette magát a fák közé, és ott eltűnt. Hirtelen sűrű köd szállt a tájra, és a lány akárhogy kereste, nem találta a hazavezető ösvényt. Tanácstalanul álldogált a nagy csendben, fehérségben, amikor váratlanul megjelent előtte egy jóvágású, drága öltönybe öltözött úriember.

– Gyere haza velem, leány! Arannyal, ezüsttel van tele a házam. Ígérem, csak főznöd kell, soha többé nem lesz gondod másra!

A lány nem tudta, hogyan juthatna haza, így hát igent mondott. A titokzatos idegen egy szépséges palotába vezette, ami tele volt arannyal, ezüsttel, kincsekkel... majd belökte egy szobába, és rázárta az ajtót.

Másnap a második lány ugyanígy járt. Épp kenyeret sütöttek a házban, amikor hallották kintről, hogy a disznó a kertet túrja.

– Eredj, lányom, kergesd ki azt az állatot a kertből!

A középső lány felkapott egy piszkavasat, és üldözőbe vette a disznót.

– Vakard meg a hátam! Vakard meg a hátam! – visította a disznó.

– Megvakarom, hogy arról koldulsz! – így a lány, de hiába csapkodott a piszkavassal, nem érte utol az állatot. Ő is eltévedt a ködös, sűrű erdőben, és őt is meghívta a titokzatos idegen arannyal, ezüsttel teli palotájába... ahol őt is bezárta egy üres szobába.

Harmadnapra már csak a legkisebb lány maradt otthon, akit Ditének hívtak. Épp lent fészültek az anyjával a fonáshoz. Amikor ismét felbukkant a disznó, Ditte kapta a gerebent, hogy megkeresse. Az anyja hiába kérlelte, ne fusson utána, mert ő is eltűnik majd, mint a nővérei, a lány így felelt:

– Ne aggódj, édesanyám, tudok én vigyázni magamra!

Azzal futott ő is a disznó után.

– Vakard meg a hátam! Vakard meg a hátam! – visította a disznó.

– Azon ne múljon! – kiáltotta Ditte, és teljes erejéből hozzávágta a gerebent.

– Na, te tudod, hogyan kell a hátamat megvakarni! – röffentett a disznó, és eltűnt a rengetegben. Köd szállt az erdőre; hamarosan felbukkant a titokzatos kérő, és magával vitte Dittét is arannyal, ezüsttel teli palotájába. Ott aztán azt mondta neki, járhat-kelhet kedvére, de a két utolsó szobába nem szabad benyitnia.

A palota tágas volt, és kényelmes, telis-tele káprázatos kincssel – a lányt mégis emésztette a honvágy és a két nővére iránti aggodalom. Egy napon, amikor a palota ura nem volt odahaza, belesett az egyik tiltott szoba kulcslyukán – és a nővére nézett vissza rá! A két testvér beszélgetni kezdett, és hamar kiderült, mi történt az idősebb lányokkal. A kulcslyukakon keresztül hárman megbeszélték, hogy hazaszöknek, Ditte pedig elő is állt egy furfangos tervvel. A legidősebb nővére emlékezett rá, hogy a tűzhely felett a kandallópárkányon látott egy csomó kulcsot, és Ditte hamarosan megtalálta közöttük azt a kettőt, amelyek a két zárka ajtóit nyitották. Most már szabadon járhatott-kelhetett a három lány, amíg a palota ura nem volt otthon, és készülhettek a szökésre.

Egy napon a férfi nagyon rosszkedvűen tért haza – arra panaszkodott, hogy odakinn mindent belepett a hó, és borzalmasan hideg van. Ditte kapva kapott az alkalmon.

– Ha te ennyire fázol, jó uram, akkor szegény anyám mennyire fagyoskodhat! Hiszen senkije nincs, aki tűzifát gyűjtsön neki a télre. Kérlek szépen, hadd küldjek neki egy zsák szenet ajándékba, hogy ne fagyjon halálra!

A férfi nagyvonalúan bele is egyezett, hogy másnap este elvisz egy zsák szenet az özvegyasszonyhoz (azt nem engedte, hogy a lány maga kilépjen a palotából, mert félt, hogy megszökik). Amíg nem volt otthon, Ditte fogott egy jó nagy zsákot, az aljára bőséggel mert ezüstöt és aranyat a kincseskamrából, aztán beleültette az idősebb nővérét, és szenet lapátolt a fejére.

– Ha útközben nyitogatná a zsákot, csak kezdj el kiabálni, hogy „látlak!” – tanácsolta, és összekötötte a zsák száját.

A palota ura még aznap este, amikor hazaért, a hátára vette a zsákot, és megindult vele az özvegyasszonyhoz. Félúton azonban kíváncsi lett, mitől olyan súlyos, amit cipel, és elkezdte bontogatni a zsák száját.

*Hosszú az út, fáj a hátam,
bár tudnám, mi van a zsákban!*

Felkiáltott erre a szén alól a lány:

– Látlak, látlak! Innen a palotából is látlak! Ki ne szórd az ajándékom!

A férfi összerezett, és elszégyellte magát.

*Jé, ez a lány mindent lát!
Figyel hegyen-völgyön át!*

Kibontatlanul cipelte a zsákot az özvegyasszony házáig. Amikor elment, az asszony kibontotta a zsákot, és megtalálta benne a legidősebb lányát, élve, egészségesen, a sok kincssel együtt. Boldogan borultak egymás nyakába.

Ditte ugyanilyen módon megszöktette a második nővérét is. Panaszkodni kezdett, hogy nem lesz elég a szén, amit télire küldött, és addig könyörgött, míg a palota ura beleegyezett, hogy elcipel még egy zsákot. Útközben megint kíváncsi lett, mitől olyan nehéz:

*Hosszú az út, fáj a hátam,
bár tudnám, mi van a zsákban!*

Ám ahogy bontogatni kezdte volna, a középső lány is rákiáltott: – Látlak, látlak! Innen a palotából is látlak! Ki ne szórd az ajándékom!

A férfi megint összerezett, és elszégyellte magát.

*Jé, ez a lány mindent lát!
Figyel hegyen-völgyön át!*

Ily módon a középső lány is épségben hazaérkezett. A férfi, miután visszatért, be akart nézni a két utolsó szobába, de Ditte asztalhoz terelte, megetette, és a fickó úgy jóllakott, hogy el is feledkezett a két nővérről. Ditte pedig még aznap hozzáfogott a maga megszöktetéséhez. – Vigyél el még egy zsákot, szépen kérlek! Ígérem, többet már nem küldök, három zsák szén mellett édesanyám vidáman melegedhet tavaszig!

A férfi húzódozott ugyan, de végül beleegyezett, hogy másnap elviszi a harmadik zsákot.

– Odakészítem az ajtóba estére – buzgólkodott a lány. – De nem érzem jól magam, nagyon fáj a fejem. Ha elfelejteném bekötni a zsák száját, te mindenképpen kösd be!

Másnap, amíg a palota ura távol volt, Ditte aranyat, ezüstöt mert a zsákba, kendőbe tekert szalmabábut fektetett a saját ágyába, majd bebújt a kincsek közé, és betakarta magát szénnel, hogy a feje bújja sem látszott ki. Amikor a palota ura hazaért, gyanútlanul bekötötte a zsák száját, és cipelni kezdte a falu felé. Útközben azonban csak nehéznek találta a zsákot; elkezdte húzogatni rajta a madzagot, hogy megnézzze, mitől olyan súlyos.

*Hosszú az út, fáj a hátam,
bár tudnám, mi van a zsákban!*

Elkiáltotta magát erre Ditte:

– Látlak, látlak! Innen a palotából is látlak! Ki ne szórd az ajándékom!

A fickó elszégyellte magát, és futva vitte a zsákot az özvegyasszony házáig.

Nagy volt az öröm a kis házikóban: a harmadik lány is épségben hazaérkezett. A kis család boldogan ünnepelte a megmenekülését. Időközben a palota titokzatos ura hazatért... és tárva-nyitva talált minden ajtót, Ditte helyén az ágyban pedig csak egy szalmabábut lelt. Akkor döbbsent rá, hogy a lányok túljártak az eszén. Annyira dühös lett a gondolattól, hogy dühében ezer kavicsá pattant szét.

Az özvegyasszony és a három lánya a sok aranyból, ezüsből boldogan élt, míg meg nem halt.

